

Jenni Ruokonen

LAUSUNTO

1 (2)

Opetus- ja kulttuuriministeriö

18.1.2013

LAUSUNTO HENKILÖKOHTAISTEN KOULUTUSTILIEN SELVITYKSESTÄ

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ry ELO näkee henkilökohtaisten koulutustilien suhteen edelleen paljon avoimia kysymyksiä. Peruslähtökohtana tulisi olla selkeä tavoitteenasetanta, mutta kuten selvityksessäkin todetaan, toimeksianto henkilökohtaisten koulutustilien selvitystyöstä ei sisällä yksiselitteistä ongelman ja tavoitteen määrittelyä. ELO:n mielestä tämä tavoitteiden tarkka analyysi olisi oleellista asian käsittelyn kannalta ja se tarvittaisiin myös vaikutusten arvioinnin pohjaksi.

Seuraavassa ELO:n tarkemmat huomiot selvityksestä.

Ehdotus opintoselimitallin laajentamisesta kokeiluna ammatilliseen lisäkoulutukseen

Selvityksessä ehdotetaan, että opintoselimitallin tavoitteita tuetaan ottamalla käyttöön alhainen pohjakoulutus ammatillisessa lisäkoulutuksessa eräänä valtion-osuusrahoituksen korotusperiaatteena.

Elinkeinoelämän Oppilaitokset korostaa, että ammatillinen lisäkoulutus (ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot) on usein jo työelämässä olevien koulutusmuoto. Tällöin työnantajan intressit koulutustarpeesta tulee ottaa huomioon. Selvityksessä ei kuitenkaan riittävästi huomioida työnantajanäkökulmaa ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaamista. ELO:n mielestä opintoselimitallin laajentaminen ammatilliseen koulutukseen ei ole tarkoituksenmukaista.

ELO tukee selvityksen huomiota siitä, että opintoselimitallin mahdollinen laajentaminen edellyttää tarkkaa kohderyhmien harkintaa. Tampereen case -tutkimuksen mukaisesti on huolellisesti pohdittava, onko kyse esim. työllisyyden edistämisestä vai aliedustettujen ryhmien tukemisesta.

Ehdotus kansalaisten koulutustileistä

Koulutustilejä koskevassa ehdotuksessa todetaan, että aloitetaan kattavaan sääntämiseen perustuvan koulutustilimallin ja sen edellyttämien rakenteiden kehittäminen. Yli 25-vuotiaat voisivat avata henkilökohtaisen koulutustilin ja käyttää sen varoja julkisen valvonnan piiriin kuuluvien oppilaitosten koulutukseen. Jatkovalmisteluun ehdotetaan työnantajien osallistumista tilin rahoitukseen.

Jenni Ruukonen

18.1.2013

Kokonaisuudessaan ELO pitää koulutustilejä koskevaa ehdotusta varsin vaikeaselkoisena ja sitä varten tarvittavaa hallinnointijärjestelmää raskaana. Ehdotus työnantajien osallistumisesta on puolestaan erillinen kokonaisuutensa, joka vaatisi työnantajanäkökulman mukaan ottamista keskusteluun. Näistä syistä koulutustilimalli ei ELO:n mukaan ole kannatettava ehdotus.

Ehdotusten vaikutukset nykyiseen rahoitusjärjestelmään ja koulutuksen järjestäjiin

Sekä opintoselitysmalli että koulutustili tulitaisiin osin rahoittamaan nykyisin aikuis-koulutukseen suunnatusta budjettirahoituksesta. Koulutustilissä puolet valtion vastinosuudesta otettaisiin aikuiskoulutuksen budjetista. Opintoselitysmallin rahoitukseen käytettäisiin 2 % muun aikuiskoulutuksen kokonaisrahoituksesta.

Selvityksessä ei ole riittävästi arvioitu, kuinka nämä rahoitusmuutokset vaikuttaisivat koulutuksenjärjestäjien toimintaedellytyksiin. Erityisesti ammatillisten erikoisoppilaitosten näkökulmasta uhkana on joutua kokeilujen rahoittajiksi, kun ammatillisen koulutuksen nykyistä perusrahoitusta uudelleen kohdennettaisiin pois koulutuksen järjestäjiltä.

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ry ELO

Paavo Kaikkonen
Puheenjohtaja

Jenni Ruukonen
Toiminnanjohtaja